

EEN NIEUW LEERLINGVOLGSTEEM

DE HUIDIGE GENERATIE LVS NAAST ELKAAR

De nieuwe generatie leerlingvolgsystemen (LVS) voor groep 3 t/m 8 zijn op de markt: Leerling in Beeld, DIA-LVS, IEP LVS, en BOOM LVS. Edux ontwikkelde een overzicht van de bestaande LVS-methodes.

Iedere basisschool in Nederland is verplicht om te werken met een leerlingvolgsysteem (LVS), ook wel een leerling- en onderwijsvolgsysteem (LOVS) genoemd. Hiermee houden scholen de voortgang en resultaten van de leerlingen bij. Overigens niet alleen van individuele leerlingen, maar ook van de groep en van de school als geheel. Er zijn verschillende goedgekeurde leerlingvolgsystemen op de markt en scholen mogen hier zelf een keuze in maken. Adviseur Miriam Huijsmans legt de leerlingvolgsystemen naast elkaar.

Leerlingvolgsystemen op een rij

Iedere school legt de ontwikkeling van kinderen vast in een leerlingvolgsysteem. Op dit moment zijn de volgende aanbieders goedgekeurd:

- Leerling in Beeld – Cito
- IEP LVS – Bureau ICE
- DIA LVS - Diataal
- BOOM LVS – BOOM Test Onderwijs

Bij sommige leerlingvolgsystemen heb je alleen een totaalpakket, en bij anderen kun je heel gericht kiezen wat past bij jullie wensen. Edux heeft de verschillende LVS-systemen naast elkaar gezet. De uitgangspunten en praktische zaken staan in een overzichtelijke tabel op de volgende pagina's.

Meer weten?

Wil je meer weten over toetsen, de leerlingvolgsystemen of heb je vragen over de implementatie hiervan? Neem vrijblijvend contact op met Edux en kijk of een van de adviseurs iets voor jou of jouw school kan betekenen.

Miriam Huijsmans

Adviseur

06 – 50 19 97 07

m.huijsmans@edux.nl

	Leerling in Beeld Cito	IEP Bureau ICE	DIA DIATAAL	BOOM LVS BOOM Test Onderwijs
Algemene uitgangspunten en visie	<p>Cito staat voor: 'Cito maakt leren zichtbaar'.</p> <p>Cito gelooft in een wereld waarin iedereen een eerlijke kans krijgt om zich te ontwikkelen. Daarom maken wij leren zichtbaar. Zodat jij met vertrouwen je volgende stap kunt zetten.</p> <p>We maken elke leerling zichtbaar.</p>	<p>Een kind is meer dan taal en rekenen. Inzicht in ontwikkeling op gebied van hoofd (taal/rekenen) en ook op hart en handen (sociaal emotionele ontwikkeling, leeraanpak en creatief vermogen). Leergericht meten ipv vergelijkend meten. Eigenaarschap leerling wordt vergroot door Inzicht Eigen Profiel (IEP).</p> <p>Betekenis vol toetsen en observeren.</p>	<p>Laat iedere leerling groeien. Toetsen om verder te komen, met aansluitend Diaplus (bv. Tekstenlab).</p>	<p>Je verdient een betere toets!</p> <p>Minder toetsdruk voor leerkracht en leerling door korte volgtoetsen van hoge kwaliteit. Heldere rapporten en analyses voor de leerkracht, minder toetsfrustratie voor de leerling en meer tijd voor de klas.</p> <p>De volgtoetsen zijn te combineren met de verwachtingstesten voor leergedrag, leerpotentie en leerstrategieën.</p>
Afname op papier en/of digitaal	<p>Digitaal en op papier (en combinaties in de groep mogelijk). Cito ondersteunt de inzet per toetsvorm in de vorm van een wegwijzer.</p>	<p>Digitaal en op papier (zie toetskenmerken).</p>	<p>Digitaal met printopties voor DiaTekst en DiaSpel.</p>	<p>Papier, digitaal of een hybride vorm met combinatie beide.</p>
Afnamemomenten	<p>Elk gewenst moment, voorkeur voor 2 vaste momenten.</p> <p>Bij het volgen van de leerling op functioneringsniveau is het elk moment inzetbaar. Houd rekening met de aangeboden leerdoelen tot het moment van afnemen en kies de juiste toets voor de leerling of de groep.</p>	<p>Flexibel, de normering is niet afhankelijk van het toetsmoment. De meeste scholen toetsen twee keer per jaar (januari en juni). Maar er worden ook andere keuzes gemaakt (bijv. 1 keer per jaar, 4 keer per jaar, oktober/april, op basis van leerlingontwikkeling individueel op maat). Hoe vaak en wanneer je de toetsen afneemt, spreek je als school af in het implementatietraject.</p>	<p>Het hele jaar door indien gewenst, met advies toetsmomenten aan begin, midden en einde schooljaar met landelijke normering.</p>	<p>Flexibel. Het Boom LVS is continu genormeerd, dat wil zeggen dat er per leerjaar voor iedere onderwijsmaand (DL) een aparte normering is. In veel gevallen is er ook voor een bepaalde periode buiten het leerjaar een normering beschikbaar, zodat er ook <u>adaptief</u> getoetst kan worden.</p> <p>School kiest zelf wanneer en hoe vaak (al vanaf 1 keer per jaar) er wordt</p>

	Bij het volgen van de leerling op vaardigheidsniveau blijven de B.M en E meting staan in de daarvoor aangegeven adviesperioden.			getoetst. Meestal is dat 2 keer per jaar en dat kan, want van elke toets is er een parallel versie beschikbaar.
Adaptief?	Moeilijkheidsgraad wordt tijdens afname aangepast (1 schakelmoment). Na de startmodule 3 varianten: module met makkelijkere opgaven, met moeilijkerere opgaven of met vergelijkbare opgaven.	Toetsen zelf zijn niet adaptief, maar focussen op de leerdoelen van een bepaald niveau (vanuit SLO en referentiekader). Het IEP LVS kan wel adaptief ingezet worden door op maat te toetsen. Je kiest de toets die past bij het niveau van de leerling.	Ja, de toets past zich aan het niveau aan bij DiaTekst en DiaCijfer. De streefscores zijn instelbaar.	Ja, je biedt een andere toets aan (er is altijd een A- en een B-versie van de toets beschikbaar, bij Technisch Lezen Woorden ook een C-versie). (Niet adaptief binnen de toets).
Aanpassingen zorgleerlingen	Alle toetsen hebben een voorleesfunctie. Bij BL sterk advies om deze functie alleen bij dyslexie te gebruiken.	Alle toetsen hebben standaard voorleesfunctie. Op maat toetsen zeer eenvoudig.	Ja, onder andere voorleesfunctie en optie tot vergroten. Geen tijdslimiet. Toets is op te delen in blokken.	Ja, vergrote toetsboekjes & voorleesfunctie bij de digitale toets.
Rapportage schoolniveau / bestuursniveau	School: referentieniveaus, dwarsdoorsnede, trendanalyse, groepsanalyse en monitor sociale veiligheid. Leerling: leerlingprofiel (inclusief referentieniveaus), leerlingrapport per vakgebied, rapport AVI, rapport rekenen-basisbewerkingen, antwoordenoverzicht, detailanalyse, voorlopig doorstroomadvies. Koppelingen met Esis, ParnasSys en Ultimview.	Alle IEP rapportages zijn op leerling-, groeps-, school- en bovenschools-niveau. Ook koppeling met de ambities op de referentieniveaus van de school (van leerjaar 3 t/m de doorstroomtoets) en signaleringswaarde van de inspectie. Koppeling met Esis, ParnasSys, Mijn Schoolplan, Ultimview, Leeruniek, FocusPO en TOPdossier.	Ja, schoolniveau: o.a. behaalde referentieniveaus, gemiddelde vaardigheidsscores, percentielscores en streefscores. Bestuursniveau: in ontwikkeling.	Ja. Via het LAS (ParnasSys / Ultimview / Esis), tevens een koppeling met FocusPo, SchoolKr8 en binnenkort ook met Volglijn.

Rapportage groepsniveau	<p>Groep: groepsoverzicht totaal, groepsoverzicht toets, detailanalyse groep, dwarsdoorsnede groep en groepsanalyse over de jaren heen per vaardigheid.</p> <p>In de groepsrapportages kun je inzoomen op vaardigheidsniveau, ERK, Referentieniveaus en functioneringsniveau.</p> <p>De groepsrapportage detailanalyse geeft een beeld over de domeinen heen voor RE-WI, Begrijpend lezen en Taalverzorging.</p>	<p>Score (voortgang, niveau) van de groep t.o.v. ontwikkellijnen 1F en 1S/2F, schoolweging en landelijk gemiddelde. Ook leergroei op groepsniveau en detailscores (domeinen, niveaus, etc.). Bij sommige vaardigheden ook subdomeinscores.</p>	<p>Ja, o.a. vaardigheidsgroei, vaardigheidsscores, referentieniveaus, percentielscores, streefscores, domeinscores, lezerstypen.</p>	<p>Ja, op score, percentielscore, A-E, I-V, DLE, vaardigheidsscore. Vanaf leerjaar 6 ook referentieniveaus inclusief uitstroomprognose groep 8. En bij Technisch Lezen Tekst AVI-niveau en accuratesse, accuratesse ook bij Technisch Lezen Woorden en Hoofdrekenen.</p>
Verdiepende diagnostiek	<p>Bij alle vaardigheden.</p>	<p>Ja, bij sommige vaardigheden ook subdomeinscores, foutenanalyse en bij digitale toetsen ook inzien van gegeven antwoorden.</p>	<p>Ja, o.a. subdomeinscores, gegeven antwoorden, koppeling met kleurenliniaal.</p>	<p>Verdiepende analyses op hoofd- én subcategorie bij begrijpend lezen, rekenen wiskunde en spelling. Zowel op groeps- subgroep- of individuele leerling niveau.</p>
Afnametijd per toets	<p>Korte basistoetsen. 30-45 minuten per taak. 2 taken per vakgebied. Geen tijdslimiet. Daarnaast verdiepende hulpmiddelen.</p> <p>Sociaal emotioneel: 3 minuten voor de leerkracht en 10 minuten voor de leerling.</p> <p>Executieve functies: 3 minuten voor de leerkracht en 10 minuten voor de leerling.</p>	<p>Twee keer 30-45 minuten per toets. Technisch lezen twee keer twee minuten. Hart en Handen 15 à 20 minuten.</p>	<p>Groep 3 -5 Diaspel 35 minuten Diacijfer 50 minuten Diatekst 55 minuten Diawoord 30 minuten</p> <p>Groep 6 -8 Diaspel 45 minuten Diacijfer 80 minuten Diatekst 75 minuten Diawoord 30 minuten</p>	<p>Rekenen – wiskunde ca. 50 minuten (geen tijdslimiet). Rekenen – wiskunde contextrijk (per 23-24) ca. 50 minuten (geen tijdslimiet). Begrijpend lezen – ca. 50 minuten geen tijdslimiet). Spelling – ca. 30 minuten (geen tijdslimiet). Hoofdrekenen – 5 minuten. Technisch Lezen Tekst – 1 minuut. Technisch Lezen Woorden – 1 minuut</p>

				Voor alle toetsen geldt één afname per toetsronde (en dus niet meerdere delen per toets), maar wel van elke versie een A- en een parallel B-versie.
Advies VO	In groep 7 vanuit LVS, vervangt Entreetoets.	Ja, vanaf tweede helft leerjaar 7 IEP-advies als input voor de leerkracht. Dit is aan te passen naar schooladvies wat gedeeld kan worden met leerlingen en ouders.	Ja.	Met de NIO en/of de Leerpotentie test (voor groep 6, 7 of 8) van de verwachten testen. Advies om ook Leermotivatie (voor groep 6, 7, of 8) en/of Leerstrategieën (voor groep 7 of 8) mee te nemen bij het schooladvies.
Doorstroomtoets	Ja, doorgaande lijn vanuit LVS en vervanging van de M8 toets.	Ja, doorgaande lijn vanuit LVS.	Ja.	Het Boom LVS is doorstroomtoets-onafhankelijk en past bij iedere doorstroomtoets/ aanbieder.
Mogelijkheden voor groep 1-2	Ja, als enig instrument goedgekeurd door de Expertgroep PO op alle domeinen (Sociaal Emotioneel, Motoriek, Rekenen en Taal). Leerling-, Groeps-, en schoolrapportages in dezelfde stijl als groep 3-8. Leerling in beeld is bestemd voor de groepen 1-8.	Binnen het IEP LVS zijn er observatie-instrumenten voor groep 1 en 2 a.d.h.v. leerlijnen SLO voor rekenen, taal, sociaal-emotionele ontwikkeling, leren leren en motoriek. In lijn met 3 t/m 8; niet vergelijkend meten, flexibel observeren, zelf thema's samenstellen, geen goed of fout maar volgen van ontwikkeling.	Nee.	KleurenSchat observatie instrument (inschatting receptieve woordkennis) ook geschikt voor groep 3-4. In ontwikkeling is het observatie instrument voor kleuters voor taal en rekenen (verschijning schooljaar 2023-2024).
Relatie protocol leesproblemen en dyslexie	Voor technisch lezen biedt Cito al jaren AVI en DMT en zijn de instrumenten 1 op 1 verweven met de huidige dyslexieprotocollen en de zorgstructuur binnen de scholen.	In ontwikkeling. In schooljaar 24/25 kan IEP ook gebruikt worden voor dyslexieaanvraag. Tot die tijd nog DMT afnemen bij risicolezers.	In gesprek met NKD over toelating Redzaamheidstoets voor indicatie dyslexiezorg.	Technisch lezen tekst voor AVI. Technisch lezen woorden alternatief voor DMT (net als alle toetsen, is ook deze toets los aan te schaffen) Goedgekeurd voor dyslexieprotocol.

Aansluiting bij Cito 3.0	Doorlopende lijn vanuit 3.0 naar Leerling in beeld vanuit dezelfde vaardigheidsschaal. Koppelingen met DLE blijven bestaan.	DLE's kunnen worden vergeleken. Maar IEP kijkt anders en werkt niet met vergelijkend meten. Team en ouders worden begeleid bij implementatie.	Ja	De scores komen ook in DLE, niveau A-E of I-IV, referentieniveaus. Vaardigheidsscores zijn niet te vergelijken met die van Cito.
Gebruikerservaring algemeen	Gebruiksvriendelijk. Scholen, ouders en leerlingen zijn zeer positief: kindvriendelijk, inzichtelijk, eenvoudig. Fijne onderlegger om het driehoek gesprek aan te gaan.	Gebruiksvriendelijk. Scholen, ouders en leerlingen zijn zeer positief: kindvriendelijk, inzichtelijk, eenvoudig.	Kleuren geven functioneringsniveaus aan, heel handig in relatie tot Diaplus met teksten op de leesniveaus.	
Gebruikerservaring IB gerelateerd	Heldere en scherpe analyses. Duidelijke handreikingen voor Sociaal Emotioneel en Executieve Vaardigheden. Diagnostisch gesprek kunnen voeren aan de hand van de rapportages. Diepteanalyse geeft inzicht in kennishiaten of voorsprong. Leerrendement en leerwinst inzien per vaardigheid.	Goede overzichten op alle niveaus, meer kijken naar het verhaal achter het cijfer en aansluitend bij het onderwijs. IEP biedt concrete handvaten om het aanbod en de aanpak op af te stemmen. Ook wordt inzichtelijk wat het effect is van het gegeven onderwijs. Gericht sturen op de referentieniveaus; zijn voldoende leerlingen op weg naar het 1F en 2F/1S niveau om onze eigen ambities te halen?	Rijke data, inzichtelijke rapportages, profielanalyses, ondersteunende diagnostiek.	
Gebruikerservaring leerlingniveau	Kinderen vinden het leuk om een Leerling in beeld -toets te maken. Minder talige opgaven en beter passend bij het niveau van de leerling. De leerlingen krijgen hierdoor een gelijke kans om te laten zien wat ze al kunnen en wie ze zijn in de klas. (Cognitief, Sociaal Emotioneel en Executief).	Kinderen vinden het leuk om een IEP-toets te maken en krijgen daardoor een eerlijke kans om te laten zien wat ze al kunnen en wie ze zijn (Hoofd, hart en handen).	Ze vinden de teksten interessant en de rekenopgaven die minder talig zijn prettig, de toetsen duren niet lang en zijn niet saai. Per scherm een vraag en verder geen afleiding wordt ook als positief ervaren.	

Vakgebieden	Rekenen	Gr. 3-8. Groep 3-8 50% functioneel en 50% formeel. Alle vaardigheden op papier of digitaal in te zetten binnen een groep. Audio ondersteuning voor alle leerlingen.	Gr. 3-8 75% context, 25 % kale sommen. Minder talig, veel afbeeldingen. Voor alle leerjaren papier of digitaal. Digitaal audio-ondersteuning voor alle leerlingen.	Gr. 3-8. De volgtoetsen Diacijfer meten het niveau van de rekenvaardigheid aan de hand van verschillende opgaven (kaal en context). De domeinen Getallen, Verhoudingen, Meten en Meetkunde en Verbanden worden getoetst zoals beschreven in het Referentiekader en in de uitwerking van de tussendoelen rekenen-wiskunde voor het primair onderwijs. Vragen bevatten veel afbeeldingen, zodat leesvaardigheid zo min mogelijk meespeelt.	Boom LVS Rekenen – wiskunde bestaat uit contextarme opgaven groep 3 t/m 8. Op papier (individueel toetsboekje) en digitaal beschikbaar. Boom LVS Rekenen-wiskunde contextrijk: (per 23-24) contextrijke opgaven groep 6 t/m 8. Deze toets is straks optioneel in te zetten naast de Boom LVS Rekenen wiskunde toets. Alleen op papier beschikbaar. Boom LVS Hoofdrekenen voor groep 3 t/m groep 8 voor de automatisering van plus-, min-, keer- en deelsommen. Alleen op papier beschikbaar.
	Begrijpend lezen <i>Welke groepen?</i> <i>Kunnen de teksten geprint worden?</i>	Voor alle leerlingen de optie om begrijpend lezen op papier af te nemen of digitaal.	Gr. 4 – 8. Digitaal. Teksten kunnen uitgeprint worden. Audio-ondersteuning kan aangezet worden voor leerlingen (naar eigen inzicht school).	Diatekst meet het tekstbegrip, te beginnen met luisterteksten in groep 3, een combinatie van luister- en leesteksten in groep 4 en 5 met een luister- en leesniveau in de resultaten. Vanaf eind groep 5 in lijn met de referentieniveaus 1F en 2F en er wordt onderscheid gemaakt in micro-, meso- en macro-vragen.	Boom LVS Begrijpend lezen voor groep 4 t/m 8. Op papier (individueel toetsboekje) en digitaal beschikbaar.

				<p>Daarnaast kan er een lezerstype aan gekoppeld worden op basis van een profielanalyse, en daarbij wordt gerichte oefening aangeboden in Diaplus (bv. Tekstenlab).</p> <p>De teksten kunnen op verzoek geprint worden. De teksten kunnen ook worden voorgelezen.</p>	
	<p>Taalverzorging</p> <p><i>Niet-werkwoorden</i></p> <p><i>Werkwoorden vanaf gr. ?</i></p> <p><i>Leestekens vanaf gr. ?</i></p>	<p>Groep 3 – 8.</p> <p>Alle groepen digitaal of papier.</p> <p>Voor alle onderdelen SP-NW, SP WW en Interpunctie geeft Leerling in beeld een referentieniveau of vanaf groep 6.</p> <p>De diepteanalyse geeft bij SP- NW een goede inkijk waar de leerling geholpen kan worden.</p>	<p>Gr 3 t/m 8.</p> <p>Gr 3 -5 digitaal, op papier of digitaal met tweetekensklanktoetsenbord.</p> <p>Gr 6-8 digitaal.</p> <p>Werkwoordspelling vanaf groep 6.</p> <p>Gr. 3-5 woorddictee.</p> <p>Gr. 6-8 open en gesloten vragen.</p>	<p>Bij Diaspel wordt het domein begrippen en taalverzorging getoetst zoals beschreven in het Referentiekader en in de uitwerking van SLO.</p> <p>In midden 3 t/m midden 6 komt alleen woordspelling van het domein Taalverzorging aan bod. Vanaf eind 6 worden leerlingen getoetst op het domein Taalverzorging (woord- en werkwoordspelling, leestekens en overige regels) en het domein Begrippen (begrippen en grammatica).</p>	<p>Boom LVS Spelling niet werkwoorden groep 3 – 8 & werkwoorden vanaf groep 6 t/m 8. Op papier & digitaal</p> <p>Boom LVS Taalverzorging (in ontwikkeling) voor leestekens & interpunctie vanaf groep 6 t/m 8. Papier & digitaal. Aanschaf is optioneel.</p>
	<p>Technisch lezen</p>	<p>Huidige DMT en AVI</p> <p>Ongewijzigd</p>	<p>Gr. 3-6 op techniek en expressie.</p> <p>Omzettafel voor het omrekenen naar AVI.</p> <p>DMT in ontwikkeling (vanaf schooljaar 24/25).</p>	<p>Technische leestoets op basis van redzaamheidslezen.</p>	<p>Technisch lezen tekst voor AVI. Alleen op papier beschikbaar.</p> <p>Technisch lezen woorden alternatief voor DMT (ook als losse toets aan te schaffen). Alleen op papier beschikbaar.</p>

	Overige toetsen	Engels Woordenschat Begrijpend luisteren Rekenen Basisbewerkingen Sociaal Emotioneel Executieve vaardigheden Junior Colleges - Intelligentietest Groeimeter	Schrijfvaardigheid gr. 6-8. Woordenschat gr. 7-8.	Diawoord (woordenschat), NSCCT voor leerpotentieel, in combinatie met de Diavoltoetsen worden onderpresteerders gesignaleerd en een koppeling met Venster (sociale veiligheid).	Leermotivatie gr. 6-8 (indicatie PrO/LWOO) . Leerstrategieën gr. 7-8. Leerpotentietest gr. 6-8 (cognitieve mogelijkheden onderzoeken). NIO gr. 7-8 (indicatie PrO/LWOO). Continue benoemen en woorden lezen-test (screening taal-leesstoornissen/dyslexie). PI-dictee gr 3-8. Nederlandse Dyscalculie Screener gr. 6-8. Tempo Test Automatiseren gr. 3-8.
Meer informatie (hyperlink)	Leerling in beeld - LVS (cito.nl)	IEP Leerlingvolgsysteem - Bureau ICE (bureau-ice.nl)	Diattoetsen - Leerlingvolgsystemen	Het Boom leerlingvolgsysteem (Boom LVS) (boomtestonderwijs.nl)	